

Pedagogisch beleidsplan

2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
A. Doel 1: Bieden van een veilige basis	4
1. Pedagogisch medewerker-kind relatie.....	4
2. Binnen en buitenruimte	4
3. De groep.....	5
4. Activiteiten	8
5. Spelmateriaal	9
B. Doel 2: Stimuleren van persoonlijke competentie.....	9
1. Pedagogisch medewerker-kind interactie	9
2. Binnen en buitenruimte	10
3. De groep	10
4. Activiteiten	11
5. Spelmateriaal.....	12
C. Doel 3: Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie	13
1. Pedagogisch medewerker-kind interactie.	13
2. Binnen en buitenruimte	15
3. De groep.....	15
4. Activiteiten	16
5. Spelmateriaal.....	16
D. Doel 4: De kans bieden om zich waarden en normen eigen te maken	17
1. Pedagogisch medewerker-kind interactie	17
2. Binnen en buitenruimte	17
3. De groep	17
4. Activiteiten	18
5. Spelmateriaal.....	18
E. Extra toelichtingen voor Wet IKK	
1. Kindvolgsysteem.....	19
2. Mentorschappen	20
3. BKR beschrijving (beroepskracht-kindratio).....	20
4. Intern wenbeleid	21
5. Buiten de groep	21
6. Ruilen van dag	22
7. Stagiaires en beroepskrachten in opleiding.....	22

Inleiding

‘Verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving’.

Binnen kinderdagverblijf Kom aan boord werken we volgens de Pedagogische inzichten/visie van mevrouw Prof. Dr. J.M.A. Riksen-Walraven, als hoogleraar verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Daarnaast werken we ook met de thema’s vanuit het programma Uk & Puk en het gedachtengoed van ‘Gezonde kinderopvang’, omdat we ervan overtuigd zijn dat deze aanpak samen leidt tot een vruchtbare en veilige omgeving waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen en er een gezonde leefstijl ter grondslag ligt.

Professor Riksen-Walraven formuleert in haar theorie de volgende vier opvoedingsdoelen:

- A. **Bieden van een veilige basis.** (Dit is het belangrijkste basisdoel).
Wij bieden dit door te werken met vaste invoelende leidsters, een vertrouwde groep leeftijdsgenoten en door de speelruimte zo in te richten dat de kinderen het herkennen als een veilige en gezellige speelplek.
- B. **Stimuleren van persoonlijke competentie.** De persoonlijke competenties zoals zelfstandigheid, zelfvertrouwen, veerkracht en flexibiliteit worden ontwikkeld door de stimulerende en waarderende houding van de leidsters en de mogelijkheid tot exploratie en (samen)spel.
- C. **Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.**
Door de interactie met leeftijdsgenoten en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen ontwikkelen de kinderen het vermogen om zich te verplaatsen in de ander, te communiceren en samen te werken met een ander. Dit ontwikkelt zich spelenderwijs door het samenspelen en door de kringgesprekken en activiteiten. De leidster heeft dan een sturende functie en een voorbeeldfunctie.
- D. **De kans bieden om zich waarden en normen eigen te maken.** Ook hier heeft de leidster een voorbeeldfunctie. Wat wij graag terug zien bij de kinderen zullen wij ook zelf moeten laten zien.

Kinderdagverblijf Kom aan boord beschikt over vijf pedagogische middelen om de vier voornoemde opvoedingsdoelen te realiseren.

*De pedagogisch medewerker-kind interactie

*De fysieke omgeving

*De groep

*Het activiteiten aanbod

*Het spelmateriaal.

A. Doel 1: Bieden van een veilige basis

1. Pedagogisch medewerker-kind relatie (emotionele veiligheid).

De aanwezigheid van vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers is de basis om een goede relatie tussen kind en pedagogisch medewerker te kunnen laten ontstaan. Hechting is een term voor een duurzame gevoelsrelatie tussen een kind en één of meer specifieke personen met wie het kind regelmatig en intensief in contact is. Hechtingsgedrag is het gedrag waarmee die hechting tot stand komt: het kind zoekt contact met de pedagogisch medewerker met als doel het handhaven van contact met en de nabijheid van elkaar. Hoe het kind zijn behoefte aan contact kenbaar maakt is afhankelijk van specifieke omstandigheden en van de leeftijd van het kind. Zo zal bijvoorbeeld een baby meer passieve hechtingsdrang vertonen (zuigen, glimlachen, huilen) dan een kind van een jaar, dat meer nabijheid zoekend gedrag heeft (kruipen, volgen e.d.). In een stabiele relatie raken kind en pedagogisch medewerker steeds beter op elkaar ingespeeld; zij leert signalen en gedragingen van het kind te interpreteren en het kind ervaart meer dat het met zijn signalen de pedagogisch medewerker weet te bereiken. Om zo'n stabiele relatie op te kunnen bouwen is een zeker minimum aan contact en continuïteit vereist. Als de pedagogisch medewerker veelvuldig en op een goede manier op de gedragingen en signalen van het kind ingaat, krijgt het kind vertrouwen in zijn omgeving. Het kind ervaart de relatie met de pedagogisch medewerker dan als een basis van waaruit het veilig kan onderzoeken. De verzorging en opvoeding van jonge kinderen in een opvangsituatie moet zo veel mogelijk gekenmerkt worden door regelmaat en continuïteit. Kom aan boord heeft een beperkt aantal pedagogisch medewerkers op de groep, die minimaal twee dagen werken en zet, waar mogelijk, vaste begeleiders op vaste dagen in. De voorspelbaarheid is zo het grootst, de gewenning het gemakkelijkst en zijn er goede mogelijkheden voor hechting. Een pedagogisch medewerker van Kom aan boord wordt begeleid en beoordeeld op:

- De wijze waarop zij het kind benadert en aanspreekt.
- De dagelijkse omgang zoals plezier maken, grapjes uithalen, stoeien.
- De wijze waarop zij een kind troosten, bevestigen, verzorgen, aanmoedigen, uitleggen.
- De wijze waarop zij aansluiten op persoonlijke emoties en ervaringen van het kind.
- De mate waarin responsief dan wel restrictief op een kind wordt gereageerd
- De mate waarin zij respect voor de autonomie van een kind tonen.

2. Binnen en buitenruimtes (emotionele veiligheid)

Kom aan boord heeft drie stamgroepen genaamd 'aan Dek', 'op Dreef' en 'In Zicht'. Ruimte en licht zijn belangrijke kenmerken zijn van de drie groepsruimtes.

Aan Dek is de baby/dreumesgroep: deze groep vangt kinderen op van 0 tot 1,5 jaar en is speciaal ingericht voor deze leeftijdscategorie. Er is een fijne hoek waar zachte matten, babygym, uitdagende materialen en een speelkubus uitnodigen tot ontdekken. Verder is de ruimte licht, ruim en veilig met vele leuke speelplekjes, zoals onder andere de spiegelgrot, waar de dreumesen in kunnen kruipen en zichzelf kunnen ontdekken in de spiegels. Op 'aan Dek' is er een kleinschalige buitenruimte, specifiek gericht op de baby's en dreumesen. Er is een zachte ondergrond, waar, al dan niet, kruipend ontdekt en beleefd kan worden.

Op Dreef is de dreumesgroep: de ruimte is geschikt voor de opvang voor kinderen van 0-4 jaar. In de praktijk vangen we in deze groep kinderen op van 1,5 - 3 jaar. De groepsruimte is specifiek ingericht voor kinderen in hun verschillende ontwikkelingsfasen vanaf het eerste tot het derde levensjaar. Er zijn verschillende hoeken en plekken gecreëerd om te spelen en te ontdekken, waardoor kinderen zich optimaal kunnen ontplooien. 'Op dreef' heeft een podium, opgesplitst in twee gedeelten. Het rechter gedeelte is ingericht afhankelijk van het thema, waar per keer 3 kinderen vrij mogen spelen. Op het linker gedeelte is het podium ingericht voor extra uitdagende activiteiten. De benedenruimte van 'op Dreef' is een grote ruimte waar lekker gerent en geravot kan worden, maar ook in groepjes, of alleen, in verschillende hoekjes kan worden gespeeld. Er is ruimte voor actie, maar ook voor ontspanning, door de verschillende rustplekjes die er in de ruimte zijn. Alle leeftijdscategorieën kunnen hier samen, onder toezicht van een pedagogisch medewerker, spelen. De buitenruimte van op Dreef is eveneens ruim van opzet, met vele mogelijkheden, materialen en een ruime zandbak. Kinderen kunnen veilig en ongestoord spelen, hebben de ruimte om pret te maken en te ontdekken en ondeugende dingen uit te halen.

In Zicht is de peutergroep: In deze groep kunnen kinderen van 2,5 tot 4 jaar zich optimaal ontplooien. De ruimte binnen is zodanig ingericht dat kinderen zich breed kunnen ontwikkelen. Omdat het concentratievermogen en de sociale vaardigheden bij deze leeftijdsgroep verder ontwikkeld is, kunnen kinderen gerichter samen spelen. Dat samen spelen kan bijvoorbeeld in de bouwhoek of de poppenhoek. Op het podium kunnen de kinderen zich uiten in een dansje of een optreden. Hierbij wordt het zelfvertrouwen van het kind ontwikkeld. De bank in de ruimte wordt gebruikt om een boek voor te lezen, maar ook om op te ontspannen. De aangrenzende nieuwe beleeftuin biedt volop mogelijkheden tot spelen en ontdekken. Met het uitzicht op het weiland creëren we een gevoel van vrijheid. We stimuleren kinderen om zelfstandig en zelfredzaam te zijn en om te vertrouwen op hun eigen mogelijkheden. spelenderwijs leren

De pedagogisch medewerkster van de peutergroep zorgt voor voldoende afwisseling tussen rust en activiteit

Op alle drie groepen is er plaats en ruimte voor rust en actie, alleen of samen spelen. Voor een gezonde ontwikkeling van kinderen is het van belang dat het kind vertrouwen heeft in zichzelf en in zijn omgeving: dat het kind zich veilig en geborgen voelt in zijn omgeving. Dat betekent ook dat die omgeving in materieel opzicht veilig moet zijn. 100% veiligheid nastreven is onmogelijk en ook niet wenselijk. Een kind moet ook leren omgaan met situaties, die niet veilig zijn. Een struik kan prikken, over speelgoed kun je vallen. Een kind moet immers ook leren, dat er dat soort 'gevaren' zijn, leren omgaan met minder veilige situaties in zijn omgeving.

3: De groep (emotionele veiligheid)

Op 'Aan Dek' verblijven kinderen van 0 tot 14-18 maand en maximaal 12 kinderen. Op 'Op Dreef' verblijven kinderen van 14-18 – 30-36 maand en maximaal 16 kinderen. Deze groepen liggen naast elkaar en zijn gescheiden door een tussendeur. Op 'In zicht' verblijven kinderen van 30-36 maand – 4 jaar en maximaal 16 kinderen. De eigen groep is voor de kinderen hun veilige basis, vaste dagindeling met herkenbare momenten en vaste rituelen bieden kinderen

duidelijkheid. Vanuit deze veiligheid en vertrouwdheid willen kinderen hun wereld vergroten en ervaren wat er achter de vertrouwde deur gebeurt. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen regelmatig de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen, hetzij buiten op een van de dakterrassen of in de beleefstuin, hetzij voor een wandeling in de mooie natuur of naar de kinderboerderij, maar ook door bij elkaar op de groep te kijken en te spelen, letterlijk achter de deur te kijken: het 'open deuren beleid'. Het open deurenbeleid draagt positief bij aan de ontwikkeling van de kinderen. Door het open deuren beleid wordt kinderen meer mogelijkheid geboden om andere vriendjes of broertjes/zusjes uit een andere groep te ontmoeten, ander speelgoed te ontdekken of meedoen met een uitdagende activiteit. Bij het open deurenbeleid wordt altijd rekening gehouden met het 4-ogenprincipe.

**Babygroep van 0 tot 14-18 maand*

Er wordt veel aandacht besteedt aan het vertrouwd raken en hechten aan de pedagogisch medewerkster. Naast fysieke veiligheid is vooral emotionele veiligheid voor kinderen in het eerste levensjaar van zeer groot belang. De baby krijgt veel individuele aandacht, heeft zijn eigen dagindeling en zo mogelijk een vaste leidster. Deze dagindeling gaat uiteraard in overleg met de ouders. 'Aan Dek' heeft een mooi rustige ruimte, die specifiek ingericht is op de allerkleinsten. Hier kunnen baby's ontdekken en meebeleven in het snoezelpaleis en de spiegelgrot. Er kan voldoende rust geboden worden, maar er zijn ook voldoende mogelijkheden om actief bezig te zijn. Binnen 'Aan Dek' zal de dreumes kunnen spelen in een rustige ruimte. In de snoezelhoek kan de dreumes samen met een leidster ontspannen, naar lichtjes kijken en muziek luisteren/maken. In de spiegelgrot kunnen ze lekker even alleen, of juist met andere kindjes spelen. Aan de baby/dreumes-tafel kunnen de kleintjes dicht bij elkaar zitten en kan er gezellig met elkaar en de leidsters gekletst worden, liedjes gezongen worden en natuurlijk met elkaar gegeten worden. Er is tevens volop mogelijkheid om de leidsters te helpen met 'klusjes' of het geven van de fles.

De pedagogisch medewerkers kijken heel bewust naar de baby's. Vind de baby het fijn om alleen een 'activiteit' te ondernemen of juist met meerdere kinderen. Vind de baby het gezellig om erbij te zitten bij andere baby's bijvoorbeeld aan tafel, of juist even één op één aandacht en even snoezelen in het snoezelpaleis.

En op welke plek binnen de groep voelt de baby zich nou juist het fijnst? Wat is zijn plekje als persoontje binnen de groep waar hij zich prettig bij voelt? Op die manier proberen de pedagogisch medewerkers een vertrouwde en veilige omgeving te creëren voor de baby. Binnen 'Op Dreef' hebben we een podium, die nu ingericht is voor de oudere kinderen, maar waar we ook snel een babytuin kunnen creëren, door matten en speelgoed neer te leggen. Het wordt als ware een grote box, waar peuters niet ongezien bij kunnen komen. Door de hoogte van het podium en het doorzichtige hekwerk, kunnen de baby's de ruimte goed inkijken en zo contact houden met de andere kinderen en leidsters. Over het algemeen verblijven baby's op 'aan Dek'.

**Dreumesgroep van 14-18 maand – 30-36 maand*

Kinderen in deze leeftijd zijn dol op herhaling. Heeft een dreumes iets leuks ontdekt dan zal het steeds opnieuw willen zien/horen/doen. Steeds maar weer hetzelfde spelletje, steeds opnieuw hetzelfde geluidje maken. Aan de andere kant vindt hij het ook prachtig om nieuwe omgevingen te ontdekken en nieuwe dingen te doen. Dit alles het liefst wel in de nabijheid van de leidster en in een veilige omgeving. Er is voldoende aanbod op het gebied van inspanning en ontspanning.

Dreumesen bootsen het liefst alles na. Het voorbeeldgedrag van de leidster is dan ook van groot belang. Door de grote speelruimte is er de mogelijkheid om volop te bewegen. Er zijn verschillende uitdagende hoekjes. De poppenhoek leent zich bijvoorbeeld bij uitstek voor rollenspellen en kan ook gebruikt worden om te verkleeden of tentjes te maken. Door het open deuren beleid zullen de dreumesen, die opgevangen worden op 'aan Dek', ook op bepaalde tijden mogen spelen op 'op Dreef'.

**Peutergroep van 30-36 maand- 4 jaar (deze kinderen worden opgevangen binnen 'Op Dreef' en 'In Zicht')*

Tijdens deze periode ontstaat de eigen identiteit van de peuter, het zelfbewustzijn. Het kind ontdekt zijn eigen wil en wil alles graag doen op zijn eigen manier. Hij wil nu zelf dingen ondernemen, pakken, aanraken en uitproberen. Toch heeft hij daarentegen ook erg behoefte aan regels, veiligheid en de nabijheid van de leidster. Kom aan boord zorgt ervoor dat hierin een goede balans wordt gevonden. Afhankelijk van de groepsgrootte werken er 3 of 4 gediplomeerde leidsters volgens het cao kinderopvang. Kom aan boord volgt hierbij het leidster-kind ratio.

- 1 beroepskracht per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar
- 1 beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

Het is voor jonge kinderen belangrijk dat er op een dagdeel vaste punten zijn die herkenbaar zijn. Hiermee worden geen vaste programma's bedoeld, die juist tot verstarring kunnen leiden, maar wel vaste herkenbare terugkerende dingen. Bijvoorbeeld fruit eten, waarbij liedjes worden gezongen, gebed voor de maaltijd, gezamenlijk opruimen voor tafelmoment etc. Het herkenbare, terugkerende geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen. De groep is een sociale leefgemeenschap waarin geoefend kan worden met eigen mogelijkheden, grenzen, aardigheid/onaardigheid, delen van plezier, gewenst en/of ongewenst gedrag. Begeleiding van de groep: groepsopvoeding biedt kinderen heel veel mogelijkheden, maar kan ook bedreigend zijn. Pedagogisch medewerkers zullen kinderen daarom enerzijds de ruimte moeten bieden om onderlinge problemen zelf op te lossen (geeft sterk zelfgevoel). Anderzijds dienen pedagogisch medewerkers te helpen door in te grijpen en te corrigeren, waar het conflict voor kinderen zo bedreigend is, dat zij zich machteloos en angstig zouden kunnen voelen in de groep. Ieder individueel kind moet zich veilig en vertrouwd kunnen voelen.

4. Het aanbieden van activiteiten (emotionele veiligheid).

De structuur van een opvangdag ligt vast: vaste activiteiten op vaste momenten bieden het kind zekerheid en structuur. Ook vaste rituelen zijn hier onderdeel van zoals, het liedje 'fruit opeten' voor het fruit eten, samen opruimen met het opruimlied enz. Het totaalprogramma Uk en Puk geeft daarbij houvast. Dit is een programma dat speciaal is ontwikkeld voor kinderdagverblijven, waarin pop Puk een belangrijke rol speelt. Puk is het vriendje van de kinderen die van alles meemaakt en meebeleeft. Zijn belevenissen zijn heel herkenbaar. Puk gaat ook naar bed als de kinderen naar bed gaan, of heeft het erg warm, omdat ie te warme kleren aan heeft in de zomer. Als er nieuw kindje komt, wil Puk graag weten wie hij/zij is en wordt er een kennismakingslied gezongen. De kinderen kunnen zich identificeren met Puk. Uk & Puk bestaat uit tien thema's, zoals 'Welkom Puk!' en 'Mijn familie'. Ook is er een thema dat staat in het teken van de overgang van het kinderdagverblijf naar de basisschool. Elk thema bestaat uit twaalf activiteiten: drie grote groepsactiviteiten, zeven kleine groepsactiviteiten en twee individuele activiteiten. De eigen inbreng van de kinderen is erg belangrijk. Kinderen leren er interactie. Daarom bevatten de activiteiten veel mogelijkheden tot interactie. Alle thema's en activiteiten zijn volgens een vaste structuur opgebouwd en sluiten aan op onze dagindeling. Een thema duurt gemiddeld zes weken. Ook de allerkleinsten beleven mee met Puk, er zijn gerichte activiteiten en daarbij behorende voorleesboeken, voor elke leeftijdscategorie. Door het werken met Uk & Puk zal menig kind tegen het vierde levensjaar een stevige basis hebben gelegd voor het basisonderwijs. Ook bieden wij vanuit onze christelijke grondslag, specifiek daarop gerichte activiteiten aan. Er worden naast de gebruikelijke kinderliedjes, ook christelijke liedjes gezongen, er wordt uit de Bijbel gelezen en er worden werkjes in dat thema met de kinderen gedaan. De kinderen krijgen op deze manier spelenderwijs christelijke normen en waarden mee.

Daarnaast is er voldoende ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten. Door te spelen ontwikkelt een kind zich en leert het. Het aan te bieden speelgoed hangt af van de fase waarin het kind zich bevindt. Kennis van de pedagogisch medewerker over de ontwikkeling van het kind is hierbij nodig: kennis omtrent zintuiglijke, verstandelijke, emotionele en motorische ontwikkeling. Zo zal het kind door verschillend spel materiaal dingen leren als: het eigen lichaam, bijvoorbeeld spelen met de eigen voeten, het verschil in gevoel bij het pakken van water, zand, klei, verf etc. De zwaartekracht, ruimtelijk inzicht. Is iets zwaar of licht, ver, dichtbij, hoog, laag. De mogelijkheden en beperkingen van de ruimte binnen en buiten.

Ook het experimenteren met verschillende rollen (fantasiespel) is doeltreffend.

De groepsleiding speelt tijdens dit 'leren' door middel van spelen een stimulerende rol. Dit betekent niet dat zij actief bij het spel van het kind betrokken hoeft te zijn. Zij biedt spel materiaal aan dat past bij de ontwikkeling van een kind, zij zorgt voor een omgeving waarin het kind tot spel kan komen (verschillende spelhoeken, niet te veel speelgoed, rust), zij dringt geen activiteiten op. Het kind krijgt de vrijheid om te spelen en daarin te 'leren' in zijn eigen tempo.

Pedagogisch medewerkers bieden het kind steun bij activiteiten door:

- *Actief optreden, passief bewaken, voelbare aanwezigheid.
- *Uitdagen en stimuleren tot grensverkenning van het eigen kunnen.
- *Troostend, helpend, bevestigend
- *Sensitieve houding
- *Alertheid op restrictieve (beperkend, stoppend) houdingen.

5. Spelmateriaal (emotionele veiligheid).

Bij Kom aan boord is ruim voldoende spelmaterial voor alle leeftijdsgroepen aanwezig. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben zelf te kiezen en ook zelfstandig te gebruiken. Op alle drie groepen kunnen de kinderen zelf speelgoed uit de speelgoedbakken pakken om er in de verschillende hoeken mee te spelen. Ook is er speelgoed waar de kinderen zelf niet bij kunnen komen, zodat er afgewisseld kan worden en er keer op keer weer met wat anders gespeeld kan worden. De pedagogisch medewerker stimuleert, helpt en adviseert het kind bij het kiezen van nieuw, spannend en/of uitdagend materiaal. Aan tafel worden er weer andere activiteiten en spelletjes gedaan dan in de speelruimte. De leidster weet waarin het kind goed is, wat hij leuk vindt, wat zijn mogelijkheden zijn.

Regelmatig zullen er uitstapjes gemaakt worden, om de omgeving te ontdekken, de seizoenen te proeven, te ravotten. 'Aan Dek' en 'Op Dreef' hebben een wandelwagen/buggy tot hun beschikking en er is een bolderkar voor de kindjes van 'Op Dreef' en 'In Zicht'. Op een steenworp afstand ligt de kinderboerderij, waar we veel naar toe gaan. Daar kunnen de kinderen kennis opdoen van dieren en planten en kan er naar hartenlust gepeeld worden in de grote buiten speeltuin of speelhal. De baby's kunnen genieten van een fijne wandeling door de mooie omgeving. Ook heeft Kom aan boord beschikking tot een weiland achter het pand, waar bijvoorbeeld gevoetbald of gepicknickt kan worden.

Kom aan boord draagt de natuur een warm hart toe en vindt het belangrijk om de kinderen te leren op een respectvolle manier met de natuur om te laten gaan.

B Doel 2: Stimuleren van persoonlijke competentie

1. Pedagogisch medewerker-kind interactie (persoonlijke competentie).

0-1 jaar: Baby's vragen om intensieve verzorging, dit is nodig om zich te leren hechten aan anderen. Vooral het fysiek nabij zijn is erg belangrijk voor een baby om zich veilig te voelen. Voor een goede hechting en het gevoel van de baby er te mogen zijn, is het voor een kind in deze leeftijdscategorie erg belangrijk dat de leidster ingaat op de specifieke behoeftes en emoties van de baby. Vanuit deze basis, samen met een rijke leeromgeving, waarin de pedagogisch leidster aandacht heeft voor de ontwikkelingsfase van het kind, zal een baby alle mogelijkheden krijgen om zijn persoonlijke aanleg, zelfvertrouwen en zelfstandigheid te kunnen ontwikkelen.

1-4 jaar: De pedagogisch medewerker stimuleert een kind door:

- grenzen te laten ontdekken en te verleggen van wat een kind kan, wil of durft. Zij maakt het kind bewust van de eigen capaciteiten en kwaliteiten, speelt in op grapjes, humor en "gek doen".
- In te gaan op initiatieven van een kind. Belonen, prijzen en complimenteren zijn positieve wijzen van bevestigen van het kind. Het is belangrijk, dat kinderen hun mogelijkheden en onmogelijkheden ontdekken en ontwikkelen, dus zelfstandig zijn.
- Te laten ervaren, dat ze geholpen kunnen worden, dat zij ook afhankelijk mogen zijn. Dat je niet alles hoeft te kunnen, zolang je maar iemand weet/hebt, die het voor je of met je kan doen en dat ook durft te vragen.

- Hulp en steun te bieden aan een kind door te oefenen, uit te bouwen van waar een kind goed, of niet goed in is, wat hij graag wil kunnen, wat hij leuk vindt.
- Steun of hulp aan te bieden bij het verder perfectioneren van wat een kind al doet en kan.
- Een sensitieve houding te hebben naar het kind toe en alert te zijn op restrictieve uitingen

Vanaf 2 jaar: De pedagogisch medewerker stimuleert een kind door:

- De zelfredzaamheid te vergroten zoals zelf je brood (leren)smeren, schoenen zelf (leren)aantrekken etc.

2. Binnen en buiten ruimte (persoonlijke competentie).

De mogelijkheden voor verschillende spelvormen zijn bij Kom aan boord binnen en/of buiten aanwezig:

- Zand: buiten is er een grote zandbak in de vorm van een schip met allerlei vormen, schepjes en emmers
- Bouw en constructiemateriaal: blokken, duplo, grote legostenen.
- Materiaal voor imitatiespel: verkleedkleden, dokter set, keukenspulletjes
- Bewegingsmateriaal :grote matten en vormen om op te klimmen, lopen, schuiven.
- Gezelschapsspellen: spelletjes om met z'n tweeën te doen, of met een groep, aan tafel of in de leefruimte.
- Expressiemateriaal: Muziekinstrumenten, klei, knutselmateriaal.

Het doel van het spelen, ook met behulp van materiaal, is niet het product dat het eventueel oplevert, maar het lekker bezig zijn, het ontdekken van mogelijkheden.

Het is voor kinderen belangrijk dat de mogelijkheid wordt geboden voor eigen initiatief en respect voor autonoom spel, er een vertrouwde en herkenbare sfeer wordt gecreëerd en de indeling herkenbaar is met plaatsen voor rust en actie. De pedagogisch medewerker maakt met de kinderen heldere en begrijpelijke afspraken over het gebruik van de ruimte (rekening houden met het ontwikkelingsniveau van de kinderen).

3. De groep (persoonlijke competentie).

De groep is een sociale gemeenschap waarin geoefend kan worden met eigen mogelijkheden, grenzen, aardigheid/onaardigheid, delen van plezier, gewenst en/of ongewenst gedrag. Het gedrag van de één wordt gestimuleerd door gedrag van de ander. Als kernpunt van de sociale ontwikkeling staat het begrip hechting; hechting is voorwaarde voor een gezonde sociale ontwikkeling. Hechting is het verlangen, de behoefte van een mens, een jong kind in dit geval om de nabijheid te zoeken van een of meerdere specifieke personen. Baby's zijn er van nature op ingesteld een hechte liefdevolle relatie aan te gaan met tenminste een persoon. Bij Kom aan boord werken we zoveel mogelijk met vaste begeleiders op vaste dagen. Als de pedagogisch medewerker veelvuldig en op een goede manier op de gedragingen en signalen van het kind ingaat, krijgt het kind vertrouwen in zijn omgeving, wat van belang is voor de sociale ontwikkeling.

Alle kinderen, zowel baby's, dreumesen en peuters genieten van contact met andere kinderen. Ze worden door elkaar gestimuleerd in spel, bootsen het gedrag van elkaar na, troosten elkaar. Wel mist tot aan de peuterleeftijd nog inlevend vermogen. Bijvoorbeeld: zolang het kind verdriet of pijn niet zelf voelt, kan hij zich moeilijk voorstellen wat hij een ander aandoet. Tot het derde levensjaar spelen kinderen vooral naast elkaar en niet met elkaar. Dit werkt wel heel stimulerend op de sociale ontwikkeling. Een kind ervaart vanzelf op een kinderdagverblijf, dat aandacht soms gedeeld moet worden en dat het niet altijd kan doen, wat het op dat moment wil. Je hebt simpelweg geen 16 fietsjes. Eveneens worden kinderen gestimuleerd zich te profileren binnen de groep bijv. tijdens een kringactiviteit. Zij kunnen dan iets van zichzelf laten zien en/of vertellen. Hierbij rekening houdend met de leeftijd /ontwikkelingsfase en het karakter van het kind.

4. Activiteiten (persoonlijke competenties).

In de groep is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleine, wisselende groepen. Deze activiteiten kunnen ook buiten hun eigen stamgroep plaats vinden. Te denken valt aan peuters die op 'Aan Dek' komen spelen met de baby's, of dreumesen die bij 'op Dreef' een Uk en Puk activiteit meedoen. Om een sociaal en emotioneel zelfstandig wezen te worden is het nodig, dat afhankelijkheid wordt verdiept en bevestigd bij jonge kinderen. Vanuit een basisgevoel van veiligheid kunnen kinderen zelfstandig worden.

Vrij spelen neemt een belangrijke rol in, in de persoonlijkheidsontwikkeling van een kind. Het heeft invloed op de ontwikkeling van het intellectuele vlak, het sociale vlak, het motorische vlak en ook het emotionele vlak. Het kind leert er door nadenken over dingen, leert vooruitdenken en plannen. Het leert onder andere zijn omgeving kennen, problemen op te lossen en hoe van alles werkt. Door klimmen, klauteren, rondrennen etc. wordt de grove motoriek ontwikkeld en door knutselen, bouwen met constructiemateriaal et cetera wordt de ontwikkeling van de fijne motoriek gestimuleerd. Ook krijgt het kind door spel inzicht in zijn eigen emoties, maar ook in die van anderen. Door je voor te doen als iemand anders kan je ervaren hoe de ander zich zal voelen in een bepaalde situatie. Het kind leert omgaan met emoties en leert hierdoor ook controle te krijgen over emoties. En door te spelen met andere kinderen leert het kind natuurlijk veel sociale vaardigheden. Met name door rollenspel leren kinderen veel op het sociale vlak. Kinderen kunnen experimenteren met gedrag dat ze normaal niet zouden durven (want het is maar spel). Ook worden rollen van elkaar overgenomen waardoor ze zich leren in een ander te verplaatsen, wat bijdraagt aan begrip voor elkaar. En de kinderen leren ook rekening met elkaar te houden, want als ze allemaal doen wat ze zelf willen, komen ze niet tot gezamenlijk spel.

Persoonsvorming is de basis voor de leerontwikkeling. Voordat peuters en kleuters echt met rekenen en taal bezig kunnen, biedt Kom aan boord voorwaarden voor de volgende basiselementen:

- mondeling taalgebruik
- grove/fijne motoriek
- functioneren in een groep
- instructies begrijpen

- geconcentreerd aan een taakje kunnen werken
- ZELFVERTROUWEN

In de omgang met de kinderen wordt er op gelet, dat de nadruk ligt en de aandacht uitgaat naar wat de kinderen kunnen en dat er niet voortdurend gelet wordt op wat ze niet kunnen. Er wordt een soort middenweg gezocht tussen zelfstandigheid en afhankelijkheid. Kinderen een compliment geven, als iets lukt en bemoedigen, als het nog niet gaat. Kinderen hebben natuurlijke drang om dingen zelf te willen kunnen. Als dat goed geobserveerd wordt en (waar nodig) ondersteuning wordt geboden komt zelfstandigheid en zelfredzaamheid vanzelf op gang.

5. Spelmateriaal (persoonlijke competenties).

Door te spelen ontwikkelt een kind zich en leert het. Het spelmateriaal dat wordt aangeboden past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het materiaal maakt emoties los van plezier, pret, verrassing, verwondering, ongeduld of teleurstelling. Er is zowel binnen als buiten voldoende materiaal aanwezig dat aansluit op de verschillende interesses, nieuwsgierigheid en durf van een kind. De wijze waarop de pedagogisch medewerker het spelmateriaal aanbiedt, biedt kansen voor individuele leermomenten, zelfoverwinning, zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

C. Doel 3: Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie

1. Pedagogisch medewerker-kind (sociale competentie).

De pedagogisch medewerker stimuleert vriendschap, kameraadschap en samenwerking onder kinderen onderling. De rol van de pedagogisch medewerker in de interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie: verzorgend, sturend, ondersteunend, corrigerend, gangmaker. Als een kind iets goed doet, leuks doet, iets gemaakt heeft, iemand geholpen heeft, belooft zij het kind door positieve aandacht, zoals een compliment, een duim omhoog, een applaus of een knuffel. Door positief gedrag te belonen, wordt het gevoel van veiligheid en geborgenheid vergroot, het zelfvertrouwen gesterkt en de kans op negatiefgedrag kleiner.

Interacties tussen kinderen dragen bij aan de sociaal- affectieve ontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling. Kinderen hebben in principe altijd belangstelling voor andere kinderen. Sommige maken echter gemakkelijker contact dan andere. De een is een echt groepskind en de ander heeft daar wat moeite mee. Er zijn momenten dat de kinderen plezierig met elkaar omgaan, maar ook momenten dat er ruzie gemaakt wordt. Kinderen gaan pas contacten leggen met andere kinderen als zij zich veilig en vertrouwd voelen. Het zorgen voor die veiligheid en vertrouwdheid is een belangrijke taak van de pedagogisch werker.

Kinderen vragen om duidelijke regels en grenzen. Regels zijn voor kinderen acceptabel als ze maar duidelijk zijn en consequent worden toegepast, bijvoorbeeld 'nee' is ook echt 'nee'. Op die manier zullen ze minder snel gaan doorzeuren. In de leeftijd van 2-4 jaar zijn peuters en kleuters druk bezig met het ontdekken van de wereld en zichzelf. Het wordt ook niet voor niks de 'koppigheidsfase' genoemd. Kinderen zijn druk bezig met het uittesten van hun eigen wil en welke grenzen daarbij gelden

Het stellen van regels en grenzen is belangrijk om een aantal redenen:

- veiligheid: kinderen overzien op jonge leeftijd niet alle risico's en gevaren van hun gedrag;
- het is voor kinderen van belang dat ze leren omgaan met teleurstellingen en tegenslagen. Sommige dingen moeten kinderen doen of ze het nu leuk vinden of niet;
- kinderen leren door middel van regels en grenzen rekening te houden met hun omgeving;

Als kinderen samenspelen zijn er natuurlijk ook botsingen. Ze irriteren elkaar, willen of vinden allebei iets anders, of worden echt boos. Gemiddeld heeft een kind per uur vrij spelen zo'n 8 botsingen of conflicten. Veel van die botsingen duren heel kort en zijn zo opgelost. Echte ruzies tussen kinderen zijn veel zeldzamer. Om een onderscheid te maken in de botsingen/conflicten die kinderen samen kunnen hebben is in de literatuur de volgende indeling gemaakt.

1. **Pechjes:** Hierbij reageert het 'slachtoffer' eenmalig op een duw, klap of afpakken van speelgoed. Hierna eindigt de botsing. Pechjes duren dus heel kort. Ze noemen het pechjes omdat het kind waarschijnlijk denken 'pech gehad' en het hierbij laten. Een reeks van pechjes kan wél tot een oplopende irritatie of zelfs ruzie leiden.
2. **Meningsverschil:** Wanneer kinderen enige tijd volharden in hun verzet totdat een van beiden toegeeft, opgeeft of een compromis wordt gevonden.

3. **Ruzie:** Wanneer kinderen sterke emotionele reacties laten zien, zoals boos worden of huilen. Reacties die erop duiden dat voor een van beide kinderen de grens van het toelaatbare is overschreden.

Leermomenten Zoals hierboven beschreven is dragen botsingen tussen kinderen ook bij aan hun sociale en emotionele ontwikkeling, daarom is het van belang om als pedagogisch medewerker altijd eerst even aan te kijken hoe serieus de situatie is en te bekijken wat er zich afspeelt. Je kunt de volgende leermomenten en bijbehorende regels onderscheiden.

Blijf-van-me-af-gevoel: Kinderen moeten leren elkaars grenzen te kennen en aanvaarden. Ze moeten leren om elkaar aan te raken op een manier die prettig is. Er is een grens tussen stoeien en elkaar echt pijn doen. Kinderen moeten uit elkaars buurt blijven en van elkaar afblijven als de ander met rust gelaten wil worden. De regels zijn dus: Elkaar geen pijn doen, en elkaar niet storen.

Ding-botsing: Kinderen moeten speelgoed leren delen en accepteren dat een ander kind speelt met iets wat het zelf graag had gehad. Hier zijn dus de regels; om de beurt, samen delen, wie iets heeft mag het houden. Jongere kinderen moeten impulsief gedrag leren beheersen. Deze beheersing is een belangrijke sociale vaardigheid.

Ik-wil-meedoen-herrie: Kinderen moeten sociale vaardigheden leren, om hun kans te vergroten toegelaten te worden tot het spel van andere kinderen. Ze moeten echter ook leren dat andere kinderen soms geen nieuwkomer willen om ongestoord met hun spel te kunnen doorgaan.

Spelideebotsing: Als kinderen samenspelen, is het onvermijdelijk dat ze af en toe van mening verschillen. De één wil een zo hoog mogelijke toren bouwen, terwijl de ander het omgooien het leukste vindt. Twee kinderen die samen moeder willen spelen, maar geen van beide baby willen zijn. Kinderen moeten leren onderhandelen, te geven en te nemen om de voortgang van het spel te garanderen.

Jonge kinderen kunnen vaak heel goed omgaan met botsingen. Toch hebben de pedagogisch medewerkers een grote invloed. Zowel indirect, door positieve relaties tussen kinderen onderling te ondersteunen, als direct door in te grijpen bij botsingen tussen kinderen. Een hoofdtaak voor de pedagogisch medewerkers is ervoor te zorgen dat kinderen zich persoonlijk veilig en gekend voelen. Op deze manier is er ruimte voor de kinderen om de positieve leermomenten/ervaringen uit de botsingen tot zich te nemen.

Het is belangrijk om botsingen eerst altijd even aan te kijken. Wat gebeurt er precies? Wel moet er direct ingegrepen worden als de (fysieke of mentale) veiligheid van 1 van de kindjes in het geding komt. Bij 'pechjes' of 'meningsverschillen' laten we het de kinderen eerst zelf oplossen.

Als de pedagogisch medewerker toch moet ingrijpen is de 3 O-methode geschikt:

- de 'O' van Oog hebben voor elkaar : de pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat ze oog heeft voor wat er speelt tussen de kinderen, dat ze aan kan sluiten bij hun logica. Dat is de 'inzicht-stap'
- de 'O' van Oplossingen bedenken: de pedagogisch medewerker bedenkt oplossingen voor het probleem met de kinderen; ze geeft ze middelen om hun gedrag en emoties te reguleren. Dat is de 'goede-idee-stap'.

- de 'O' van Opnieuw vrienden maken. De pedagogisch medewerker richt zich op het weer samen verder spelen. Dat is de 'verzoen-stap'. Vergeet de kinderen die er omheen staan niet. Zij krijgen vaak ook een hoop mee en hebben het soms ook nodig om even getroost te worden of hebben even geruststelling nodig.

Je leert een kind normen en waarden door:

- Consequent om te gaan met regels, hierbij is het voor een positieve benadering belangrijk om kinderen duidelijk te maken wat je van ze verwacht in plaats van wat ze niet mogen ("wij lopen zachtjes in de gang" in plaats van "niet rennen!").
- Om de consequentheid kracht bij te zetten geldt de regel na 2x waarschuwen, wordt er de 3e keer navolging gegeven (bijv. even time-out); De pedagogisch medewerker rondt het bij een time-out zelf positief af met het kind.
- Zelf het goede voorbeeld te geven

Als een kind zich niet aan de afspraak houdt of kan houden, dan is ruimte voor overleg hierover, zowel tussen pedagogisch medewerkers onderling, als in een teamvergadering, om te bezien of de afspraak wel goed was en zo ja, op welke manier het kind geholpen kan worden zich er wel aan te houden. Belangrijk is verder, dat Kom aan boord een groepsituatie biedt, waar andere regels, normen en waarden zijn dan in een thuissituatie.

Dat een ander (pedagogisch medewerker, andere kinderen) dan de ouder ook aandacht, vertrouwen en troost kan bieden is een heel belangrijke ervaring. Om kinderen goed te kunnen begeleiden, is het van essentieel belang, dat een pedagogisch medewerker zichzelf goed kent.

2. Binnen en buitenruimte (sociale competenties).

Kom aan boord beschikt over ruime binnen en buitenruimtes. Kinderen kunnen veilig en ongestoord spelen. De beleefstuin van 'In zicht' is een natuurlijke buitenruimte waarin van alles te ontdekken valt. Kinderen leren diepte en voelen dat verschillende ondergronden anders aanvoelen als je erover kruipt, loopt of fiets. Onze beleefstuin prikkelt kinderen om zelf hun spel te bedenken. Op de buiten speelplaats van 'Op Dreef' wordt er net als in de binnenruimte verschillend materiaal aangeboden. Er zijn fietsjes en loopauto's. Er is een grote zandbak, een aantal speeltoestellen en een buitenkeuken met waterbak, waar naar hartenlust met verschillende materialen gespeeld en gekliederd kan worden. De pedagogisch medewerkers bieden ook buiten verschillende spellen aan waarbij de sociale competenties van het kind wordt gestimuleerd (kringactiviteiten, groepsspelen enz.). Daarnaast biedt ons kinderdagverblijf afwisseling in rustige plekken en actieplekken. De ruimte biedt kansen voor gezamenlijke en gevarieerde spelervaringen zoals imitatie/fantasiespel. Er zijn voldoende hoekjes waar 2-3 kinderen maar ook 10 kinderen samen iets kunnen doen. Bij groep 'Aan Dek' is de binnenruimte specifiek gericht op de allerkleinsten. Ze kunnen daar veilig spelen en ontdekken. Aan de grote tafel, maar ook in de snoezelhoek, kan er met elkaar gespeeld, gezongen, muziek gemaakt worden. De buitenruimte van 'aan Dek' is een mooie speelse tuin, waar de baby's en dreumesen, met elkaar op de zachte ondervloer, kunnen ravotten en ontdekken.

3. De groep (sociale competenties).

Tot aan de peuterleeftijd moet het kind nog leren wat hij in groepsverband met speelgoed kan doen. Hij leert niet alleen door stimulering van de pedagogisch medewerkers, maar ook omdat hij andere

kinderen ziet spelen. Hij leert omgaan met 'de kleinste', 'de traagste', 'de drukste' van de groep. De sociale houding die het kind geleerd wordt komt overeen met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau. Naarmate kinderen ouder worden, zal hen geleerd worden om meer rekening met elkaar te houden. De pedagogisch medewerkers zullen invulling geven aan begrippen zoals solidariteit, samenwerken, delen, en respecteren. Dit door verschillende activiteiten te organiseren, die recht doen aan specifieke (persoon) of gezamenlijke (leeftijd, cultuur) kwaliteiten en ervaringen (groepsactiviteiten, kringspel, samen opruimen).

3. Activiteiten (sociale competenties).

In de groep is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleine, wisselende groepen. De sociale inhoud van het spel wordt gestimuleerd door samen spelen, praten, luisteren, plezier hebben, delen, wachten op elkaar, rekening houden met elkaar. Het programma Uk en Puk sluit hier goed op aan. Kom aan boord vindt het belangrijk om kinderen spelenderwijs de belangrijke normen en waarden van het christelijk geloof bij te brengen. Ter verduidelijking van het leren delen, kan bijvoorbeeld het Bijbelverhaal van de vijf broden en twee vissen worden voorgelezen. Op hun eigen niveau wordt er uit de peuterbijbel gelezen, met elkaar gebeden, er worden christelijke werkjes gemaakt en liederen gezongen.

4. Spelmateriaal (sociale competenties).

Het spelaanbod sluit aan bij de wens om zowel individueel als gezamenlijk spel aan te bieden. Het spelmateriaal is uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht en houdt rekening met de diversiteit in leeftijd, sekse, sociale en culturele achtergrond.

D. Doel 4: De kans bieden om zich waarden en normen eigen te maken

1. Pedagogisch medewerker-kind (socialisatieproces).

Het handelen van de pedagogisch medewerkers en hun visie op de kinderen zijn gebaseerd op christelijke waarden en normen zoals: het respecteren van jezelf en elkaar, het hebben van een positieve, liefdevolle houding, het gebruiken van positieve, opbouwende woorden, begrip voor de ander, betrouwbaarheid, en vergevingsgezindheid.

Mede hierdoor is de sfeer binnen Kom aan boord veilig en vertrouwd. Er zullen zich binnen en buiten de groep situaties voor doen waarvan op dit gebied veel leermomenten zijn (bijvoorbeeld pijn en verdrietige situaties, ruzie of een maatschappelijke gebeurtenis). Door de reacties van de pedagogisch medewerkers ervaren de kinderen wat wel en niet goed is. Het eigen gedrag van de pedagogisch medewerker heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben, als hij/zij zelf met respect behandeld wordt: 'je mag er zijn'. Het is daarom ook belangrijk, dat een pedagogisch medewerker kinderen bij de naam noemt, wanneer zij het kind aanspreekt en dat een kind bij binnenkomst begroet wordt door de pedagogisch medewerker. Er moet op gelet worden, dat een kind, als hij of zij erbij staat, bij het gesprek betrokken wordt, dat er geluisterd wordt, dat er ingegaan wordt op zijn of haar emoties. Kinderen kunnen heel grappig zijn in de ogen van volwassenen, maar zelf iets bloedserius bedoelen. Er wordt veel om kinderen gelachen, dat zou meer met hen lachen moeten zijn. In teamoverleg worden persoonlijke waarden en normen besproken en getoetst aan de opvattingen van medegroepsleiding c.q. de opvattingen die Kom aan boord of de samenleving voorstaat.

2. Binnen en buiten (socialisatieproces).

Binnen Kom aan boord zijn heldere en eenduidige afspraken gemaakt over wat kan en mag in alle ruimtes en de wijze waarop met elkaar omgegaan wordt. Wij vinden het belangrijk dat kinderen ook hun verantwoordelijk kennen en betrokken worden bij het opruimen van de verschillende materialen, het netjes houden van de verschillende ruimten, respect te hebben voor de omgeving en voor elkaar. Het is van belang dat de pedagogisch medewerkers zich bewust zijn van hun gedrag en de invloed hiervan op de kinderen zowel verbaal als non-verbaal. In teamoverleg of in een gesprek met de kinderen wordt de mogelijkheid geboden om op afspraken en/of overtredingen terug te komen.

3. De groep (socialisatieproces).

In de groep worden met de kinderen afspraken gemaakt over omgangsvormen. Met elkaar afspreken van manieren om elkaar ook aan de afspraken te houden, maar ook over respectvol met elkaar omgaan, je open stellen voor elkaar. Door middel van verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties zoals samen iets leuks, spannends, akeligs, verdrietigs of ontroerends beleven. Kinderen "leren" van verbale en non-verbale activiteiten van pedagogisch medewerkers en kinderen. Het leren van de taal maakt een concreet onderdeel hiervan uit. De taalontwikkeling wordt in ons kinderdagverblijf gestimuleerd door onder andere veel met de kinderen te praten, voor te lezen, kinderen te stimuleren zelf te praten. Het totaalprogramma Uk en Puk voorziet hier ook voor een

groot deel in. Uk en Puk ondersteund de drie belangrijke ontwikkelingsgebieden: taal, sociaal communicatieve vaardigheden en beginnend rekenen. Voor verder informatie kunt u eens kijken op de website www.pukenko.nl

4. Activiteiten (socialisatieproces).

Door middel van afspraken die stimuleren dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, samen deelt en elkaar helpt kan solidariteit ontstaan. Tijdens de dagelijks terugkerende activiteiten (maaltijd, kringactiviteit) wordt er aandacht besteed aan persoonlijke, culturele gebeurtenissen die aansluiten op het 'echte leven', het gezin, de omgeving, de wijk. Gedurende het jaar zal er aandacht worden besteed aan de christelijke feesten te weten: Kerstmis, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren. Ook door met maandelijkse thema's te werken waarbij (christelijke) verhalen, liedjes en werkjes op elkaar aansluiten, zullen de kinderen bepaalde normen en waarden makkelijker leren begrijpen.

5. Spelmateriaal (socialisatieproces).

Spelmateriaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen: keukenattributen, poppenspullen, verkleedkleden ed. Binnen ons kinderdagverblijf is voldoende materiaal aanwezig waar kinderen zich mee kunnen identificeren, het biedt de mogelijkheid tot rollenspellen en imitatiespel. Pedagogisch medewerkers leren kinderen bewust om te gaan met het gebruik van materiaal. Dit door afspraken te maken over het kiezen, gebruik en opruimen ervan.

De volgende onderdelen zijn toegevoegd aan het Pedagogisch beleidsplan vanuit de wet IKK.

1) Kindvolgsysteem

Met behulp van het kindvolgsysteem van de CED-groep, volgen de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van het kind. Wij werken met het kindvolgsysteem 'Zo doe ik', 'Zo praat ik' en 'Zo beweeg ik'. Hiermee volgen we de sociale ontwikkeling, de spraak-taalontwikkeling en de motorische ontwikkeling van het kind (vanaf de leeftijd van 10 maanden). Hierdoor kunnen we inspringen op de belangstelling, behoeften en mogelijkheden van het kind.

Deze observaties bespreken we tijdens het oudergesprek* minstens 2x per jaar met ouders. Bij een opvallende ontwikkeling, zal de pedagogisch medewerkster die mentor is van uw kind, contact met de ouders opnemen. Hieruit volgt een gesprek en stappenplan, indien nodig met behulp van passende instanties welke we via de sociale kaart in beeld hebben.

*Het oudergesprek bevordert de kwaliteit van de opvang van het kind. Ons doel is dat het kind zich op zijn/haar gemak voelt bij Kom aan boord, dat de ontwikkeling goed verloopt en dat er plezier wordt beleefd in het spelen en de omgang met de andere kinderen.

In het oudergesprek zullen de observatielijsten worden meegenomen maar zal de nadruk liggen op het welbevinden van het kind.

*Als het kind 3 maanden bij Kom aan boord is, vindt er een verlengde overdracht met de ouders plaats. In dit gesprek wordt de ouders gevraagd hoe het kind de nieuwe groep ervaart en hoe zijzelf de opvang ervaren. De ontwikkeling van het kind wordt in dit gesprek besproken. De PM-er heeft de ontwikkeling van het nieuwe kind in beeld. Als er sprake is van een ontwikkelingsachterstand zijn zij hier vroeg van op de hoogte.

*Rond de leeftijd van 16 maanden worden ouders uitgenodigd voor een oudergesprek. In dit gesprek wordt de ontwikkeling besproken met behulp van de observatielijsten. Het algehele welbevinden bespreken is belangrijk in dit gesprek, wat zien we? Gaat het kind graag naar Kom aan boord? En hoe komt het thuis? Is het kind al bijna toe aan een nieuwe groep of wil het nog blijven op de huidige?

*Als het kind rond de 2,5 jaar is vindt een oudergesprek plaats. Ook hier wordt de ontwikkeling besproken, de observaties en het welbevinden van het kind. Heeft het plezier? En al interesse voor een stukje zelfstandigheid zoals toilet-bezoekjes? Er wordt besproken of de nieuwe groep al in zicht kan zijn. Het is dan in ieder geval nodig dat het kind (bijna) zindelijk is.

*Rond 3,5 jaar wordt het eindgesprek gepland, want de basisschool is nu 'In Zicht'. We bespreken hoe het met het kind in de groep gaat en hoe de ontwikkeling in hoofdlijnen verloopt (sociaal, taal en motoriek). We vragen naar welke basisschool en de wens op de basisschool. We wijzen ouders er bij het laatste oudergesprek voordat het kind naar de basisschool gaat, dat de bevindingen uit de observaties kunnen worden overgedragen aan de basisschool. Mentoren zijn in de gelegenheid om de observaties toe te lichten aan de intern begeleider/leerkracht van de toekomstige basisschool.

2) Mentorschappen

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. In de dagopvang is de mentor verplicht periodiek de ontwikkeling en welbevinden van het kind met de ouders te bespreken. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. De ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Dit gebeurt wanneer het kindje op een nieuwe stamgroep geplaatst wordt. Ouders ontvangen een e-mail met daarin de datum van overgang en de naam van de mentor. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdigesignaleerd.

3) BKR beschrijving (beroepskracht-kindratio)

Er zijn geen tijdsvakken meer waarbinnen afwijken van de beroepskracht-kindratio wel of niet is toegestaan. De kinderopvangondernemer bepaalt deze tijdsvakken voortaan zelf. De ondernemer kan zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio op basis van het dagritme op het kindercentrum of in de afzonderlijke groepen. Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Voor Kom aan boord kunnen wij afwijken op de volgende momenten;

Aan Dek

7:30 – 8:30

13:00 – 14:00

17:30 – 18:30

Op Dreef

7:00 – 8:00

13:00 – 14:00

17:30 – 18:30

In Zicht

7:45 – 8:45

13:00 – 14:00

4) Intern wenbeleid

Het intern wenbeleid beschrijft hoe omgegaan wordt met kinderen die overgaan van baby/dreumesgroep 'aan Dek' naar de groep 'op Dreef' en de peutergroep 'in Zicht'. Afspraken voor eventueel wennen worden gemaakt met de ouders. Het kan hierbij gaan om:

Kinderen die de leeftijd hebben om over te gaan naar de andere groep

Kinderen die al eerder toe zijn om over te gaan naar de andere groep.

Kinderen die een aangepast wenbeleid nodig hebben en mogelijk later dan in eerste instantie gepland, overgaan naar de volgende groep.

Wanneer een kind doorstroomt naar de volgende groep, dan krijgt een kind de mogelijkheid om te wennen op de nieuwe groep. Dit is niet standaard, maar kan wanneer een ouder dat graag wil of de mentor vindt dat een kind dat nodig heeft. Dit wordt dus individueel bekeken.

Er zal altijd een overdracht plaatsvinden tussen de leidsters van beide groepen. De mentor zal zorgen voor een goede overdracht. Zij zal vertellen hoe het kind zich ontwikkelt heeft binnen de groep, zij zal de rapportage overdragen en ook de observatielijsten van uw kind worden overgedragen. Eventuele bijzonderheden worden besproken. Over het algemeen zal de overgang soepel verlopen, door onze kleinschaligheid en het 'opendeurenbeleid' (verdere informatie punt 19 informatiebrochure) kennen de pedagogisch medewerkers en de kinderen elkaar goed.

De pedagogisch medewerkers houden goed in de gaten hoe de overgang verloopt. Indien uw kind de overgang moeilijk vindt, zal de pedagogisch medewerker overleggen hoe zij ervoor kunnen zorgen dat uw kind zich sneller prettig voelt op de nieuwe groep, hoe de overgang soepeler kan verlopen voor uw kind.

Anders is het wenbeleid bij kinderen die nieuw op Kom aan Boord komen. Zij zullen standaard een wenochtend of -middag aangeboden krijgen op de groep waar hij/zij zal komen.

5) Buiten de groep

Naar mate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen regelmatig de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen. Als hierbij ook een ontmoeting met de kinderen van de andere groep wordt geïnitieerd, wordt gesproken over open deurenbeleid. Open deurenbeleid draagt positief bij aan de ontwikkeling van de kinderen. Bij het open deurenbeleid wordt altijd rekening gehouden met het 4-ogenprincipe.

De maximale omvang van de stamgroep wordt in die situatie tijdelijk losgelaten. Het aantal kinderen

per beroepskracht wordt berekend op het totaal aantal aanwezige kinderen.

Hierbij wordt conform de geëiste leidster-kindratio gehandeld.

Voorbeelden van activiteiten waarbij kinderen hun eigen groep verlaten zijn:

- Het gezamenlijk vieren van feestdagen, te denken valt aan Sinterklaas of Kerst.

- De dreumesen van 'Aan Dek' mogen spelen op het dakterras of de groepsruimte van 'Op Dreef'.
- Alle kinderen zijn welkom in de beleeftuin.
- Kinderen van 'Op Dreef' mogen bij de baby's helpen of spelen wanneer het kan.
- Bij aanwezigheid van beduidend minder kinderen, bijvoorbeeld aan het begin of aan het eind van de dag, kunnen de kinderen worden samengevoegd op 'Op Dreef'.

6) Ruilen van dag

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen welke buiten de vaste contracturen valt. Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroepsgrootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft. Deze incidentele opvangdag vindt in principe binnen de eigen stamgroep van het kind plaats. De mogelijkheid om een extra opvangdag of ruildag buiten de stamgroep af te nemen, indien geen plaats is op de eigen groep, is in overleg mogelijk. Wij vragen ouders een ruiling of extra dag(deel) schriftelijk (per e-mail) aan te vragen. Het ruilen kan kosteloos binnen twee weken, extra dagen worden achteraf gefactureerd.

7) Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

We stimuleren het werken met stagiaires en beroepskrachten in opleiding. Dit om mee te werken aan profilering en professionalisering van het beroep en aan het vergroten van kwaliteit binnen het dagverblijf. Zij worden, gericht op hun opleiding, deskundig begeleid door pedagogisch medewerkers en de leidinggevende. Stagiaires en beroepskrachten in opleiding voeren stapsgewijs de taken uit zoals beschreven staan in het functieprofiel van een pedagogisch medewerker binnen Kom aan boord. Voorafgaand aan de stage kennen zij ons stagebeleid.

Tot slot

Met dit pedagogisch beleidsplan heeft u veel informatie over hoe wij met uw kind willen omgaan. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u altijd nog contact met ons opnemen. Wij staan u graag te woord.

Kinderdagverblijf Kom aan boord

Morra 2-9

9204 KH Drachten

Tel.nr. 0512-584545

www.kdvdkomaanboord.nl Email: info@kdvdkomaanboord.nl

Registratienummer: 122985278

KvK nr: 503369

